

Álmatlanság

Hajnal.

Csak ülök az ágyam szélén, nézem a falon a függöny mintázatának mozgó árnyékoltjait, és hallgatom az éjszaka neszeit. A szélsusogást, a madarak csivitelését, a vadul keféző galambok édes-bús bűgását, a kutyaugatást – rosszabb esetben -vonyítást –, a háztömbünk melletti lejtős utcán üresbe tett autók surranó gurulását, ajtócsapkodást, ordítózást, gyerekbölgést; ahogy egy lógó mellű, elhízott háziasszony, izzadt és részeg férje alatt unottan, kényelmetlenül fekvé, megszokásból, visítva, őrjöngve mímeli az orgazmust; öblítő vécék hosszú percekig tartó zubogását, szirénázást, és más távoli, alig hallható, megfeythetetlen, beazonosíthatatlan eredetű zajokat. A éjjeli város szinte kellemes, de mégis nyomasztó, és valahogy baljóslatú alaphangját. Gyönyörű ez az egész. Tébolyítóan gyönyörű.

Világos éj van, a levegő testhőmérsékletű, száraz, és mázsás súlyú; az a fajta, amitől belélegzéskor bepánikol az ember, mert nem tudja biztosan, hogy valóban, effektíven, konkrétan beszívta-e, vagy tényleg ennyire kevés az oxigén ebben a kurva atmoszférában; kilégzéskor pedig olyan perzselő, hogy ha egy papírra fújják rá, akkor az összepöndörödik, mint egy megszózott giliszta.

Minden tagom fáj, zsibbadt, és szinte érzem, hogy az agysejtjeim ellenállás nélkül olvadnak semmivé. Az arcomban egy ideg magától elkezdi rángatózni, és sehogy se bírom leállítani. Bár a panelfalak hűvösek egy kissé, érintésük kemény, elutasító.

A groteszkül az út fölé görnyedő utcai lámpák koszos-sárga, szúrós, végtelenül művi fénye tolakodóan bevilágít a szobába, mintha minden titkot ki akarna lesni. Mintha csak azért állították volna pont oda, a két kis csenevész fa közé – amelyek vékony törzseikkel ingerlik maguk ellen a hülyegyerekeket –, hogy állandó jelenlétével figyelmeztessen: van valamiféle elháríthatatlan és tetten érhetetlen veszély, amely bármikor kész, hogy lefüleljen, ha valami neki nem tetsző dolgot cseleksz. Persze, hogy mi az a neki nem tetsző dolog, az körvonalazhatatlan, kimondhatatlan, titkos, és pont ez benne az idegesítő.

Az ablakon kinézve mindenhol csak görcsös szorongásba merevedett, éles, szögletes, súlyos és rugalmatlan tömböket látok, amelyeknek a mélyén sok kis cellában emberek alszanak gyűrött, átizzadt lepedőkön, és lelki hüvelykujjukat szopják, miközben démonaik vadul cincálják őket. Biorobotok, akik azt hiszik, létezik a szabad akarat, és hogy ők azt korlátlanul gyakorolhatják. Szeretnék sírni, de nem megy.

A ház előtti füves rész végtelenül mély, fekete mocsárnak tűnik, és esküszöm, kísértést érzek belevetni magam, de elrettent, hogy száz százalék a statisztikai valószínűsége annak, hogy egy kupac kutyaszáron landolnék.

Fáradt vagyok, szorongás morzsolja a gyomrom, a fejem zúg, olyan tompának érzem magam, mint egy végtelenszer használt, eldobható, egyszer használatos borotvapenge. Az egész testem forró, és nyálkás az izzadságtól. Mindez dühít, de leginkább attól készülök ki, hogy egyik ellen se tehetek semmit. Aludni akarok, de semmi kedvem elmozdulni az ablak mellől; kedvem lenne kimenni a levegőre, de nincs hozzá erőm. Szenvedek. A-szar-az-élet-nem-derű kezdetű frázist mondogatom magamban, mit egy mantrát, és lassan kezdek beletörödni a megváltoztathatatlan látszó ténybe, miszerint semmi esélyem enyhülést találni, mert nincs.

Az idő meg közben csak telik, igaz, hogy irtó lassan, de azért csak eltelik, az elcseszett életpillanatok száma meg csak nőttön nő.

Jó ötletnek tűnik, hogy kimenjek a fürdőbe, és megmossam az arcom hidegvízzel. De hiába tekerem ki a csap nyakát, csak langyos, tejszerű lötyöt bír fölöklendezni. Hát milyen munka ez!? De hiába

förmedek rá. A víz marad tőgymeleg. Az ellenség keze betette közénk a lábát. A hideg számítással csillogó csap átállt a másik oldalra, hű szolgámból aljas áruló lett. Kihalt belőle a lojalitás. A posztmodern ember csak önmagához lojális, s úgy látszik, tárgyai utánozzák ebben. Ha lenne a kezem ügyében valami súlyos, szétverném a hülye, krómozott fejét.

Kerülöm a tükörben a saját pillantásomat.

Az állatkert várja a reggelt, amikor felkelhet, és végre csinálhat valamit. Ha mást nem is, legalább produkálhatja magát. Addig meg ülök a ketrecem sarkában, és hitetlenkedve nézem a kulcsot a zárban.

Az ajtó belülről van bezárva!

(2002. aug. 17.)

Kisajátítás

Húz a barna veszedelem fatörzstől fatörzsig, keresztül a város ölére erdőskanzenként simuló, a föld izzadságszagától bűzölgő ligeten, végig egy sétány titkos illatösvényén, olyan gyorsan és engedetlenül, hogy alig bírom kikerülni a fagyott tócsákat. Néha nagyot rántok az eszeveszett eb porázán, hogy megrendszabályozzam, megtörjem lendületét, de a kutya megrészegülve a természet vérét pezsdítő elevenségétől, még csak hátra sem vicsorít, hanem céljára koncentrálna, továbbra is teljes erővel nyomakszik előre. Egyértelmű, hogy ő sétáltat engem, az útvonal megválasztásáról nem nyit vitát; s ha megpróbálom eltéríteni, hát inkább megfullad, végstádiumú tüdőrákosokat megszegyenítően hörögve szürcsöli a levegőt, de azért sem enged. Biztos azt gondolja rólam, hogy kolonc vagyok, amit kegyetlen tréfaaként kötött imádott gazdája a nyakába. Én se gondolok jobbakat róla, mert állandó konfliktusforrás gazdájával való szerelmi viszonyomban.

A taknyos tél nedves és hűvös szeleket tüszent, de nem fázom, inkább melegem van, és nem csak a gyors tempó miatt, hanem azért is, mert túlzott gondossággal öltöztettek fel. Keletről egy fekete torkú égi szörny bekapja a várost, és a szájpadról fehér nyálcseppeket kezd spriccelni, hogy megkísérelje szétbontani a világ naprajzolta kontúrjait. A sötét nyákon körénk csúszó halál által megkísértett fényvalóság hatalmas tömegei meg is adják magukat, míg mások ellenállnak, és az utcai lámpák langyos zuhanya alá gyűlnek, hogy lemosassák magukról az elmúlás ragacsos, kormos iszapját. A táj némán a hajnalért kiált. A kutya lehet hogy hallja is, de ennek nem adja jelét, vagy nem érdekli a mások szenvedése. Amilyen aljas és közönyös, az utóbbit valószínűsítem.

Az ugrabugra barna rugó új asszonyom kutyája, és nekem muszáj lenne kijönnöm vele, mert kedvesem rajong érte. Rajta gyakorolja a gyereknevelést. A jó szándék részemről megvolt, de a kutya kezdettől utál, nem akar osztozni velem gazdája szeretetén. Első alkalommal, mikor ottaludtam Bettinél, az eb éjjel lepisált. Egy új nő mellett ellazulni amúgy sem könnyű feladat; viszont így, hogy a kutya akciói alaposan megnehezítik törekvéseimet, egyenesen lehetetlen. De jó képet vágok a dologhoz, és úgy teszek, mintha kedvelném az ebet. Bettinek nem szabad rájönnie, hogy csak megjátszom magam, és valójában utálom domesztikált farkasát. Ha kiderülnének valódi érzelmeim, akkor abból arra következtethetne, hogy talán őt sem szeretem igazán, és vele kapcsolatban is csak valami hazug szerepet alakítok. És akkor hiába magyaráznám, hogy mivel vonzódok hozzá, ezért szeretni akarom; és ha szeretni akarom, akkor már tulajdonképpen szeretem is. Meg hogy a kutyához viszont nem vonzódok, és ő sem vonzódik hozzám, ezért nem tudom szeretni, de mivel az eb az övé, ezért úgy teszek, mintha mégis szeretném a kutyát, mert őt szeretem. Becsapva érezni magát, és nem értene meg. Sok dologban idealista. Nagyra értékeli az őszinteséget. Én viszont a fájdalommentességet értékelem sokra. Ő követi a mintákat, amiket a kor, melyben élünk, mutat neki. Én belső parancsokat követem, és hipokritát játszok, ha összetűzésbe

kerülök a mintával. Ami meggyőző, az már igaz. Ezt rég megtanultam. Ha magabiztosan állítok valamit, akkor azt elhiszik. Mindegy, hogy mi az, amit állítok. Vagy majdnem mindegy.

Betti minden gátlás nélkül, azonnal és természetesen vette birtokba a testemet. Ahogy modern módra dukál. Nekem ez nem megy olyan könnyen, mint neki. Furcsa megszokni magam mellett egy új formájú, más szagú, másként mozgó testet. Szemérmes is vagyok, de persze nem úgy, hogy feszélyez a meztelenség. Nálam a szerelem elhatározás kérdése. Aközött, hogy szeretek valakit, vagy pedig csak képzelem, hogy szeretem: nincs különbség. Bettivel kapcsolatban még nem határoztam. De azt tudom, hogy szeretném szeretni. Mikor szakítottam előző asszonyommal, gyorsan elragadott a létfeladottság árja. Betti kihalászott, és hazavitt. Vele maradtam, mert így kényelmes. Tudom, hogy egy nő számára sértés, ha egy férfi csak azért van vele, mert az kényelmes neki. Mit csináljak: agyam malmal lassan őrölnek. De legalább alaposan. Ha a kutya nem lenne, már döntésre jutottam volna, mert tetszik nekem ez a lány; meztelensége étvágygerjesztő, mint az aranygaluska.

Mondjuk, azt nem szeretem, hogy folyton a múltamban akar vájkálni. Arra ösztökél, hogy összehasonlíttassam a nőkkel, akikhez eddig közöm volt, de csak, mert azt akarja hallani, hogy ő minden szempontból jobb náluk. Kedvem lenne néha megmondani neki, hogy vannak dolgok, amikben nem jobb. Számomra a szeretkezés után megnyugvás hallgatni a kiürült lelkeink csendjét, és élvezni felfrissült hűvösét a bennük feltáruló hatalmas csarnokoknak. Nem akarok kutyaként visszatérni emlékeim hányadékaéhoz. A szám a csókoktól legyen fáradt és fájó, ne a beszédétől. A régi kedves mindig az érzelmeinket akarta kielemezni. Hát hogy artikuláljam azt a rengeteg bonyolult vegyi folyamatot, ami egyesülésünk után ingerelt? Betti meg csalna vissza a múltba, mintha ott lenne valami, ami megkérdőjelezi az ő fenségességét és diadalát. Nem tudom, talán van is. De nem számít. Ha engem nem érdekel, akkor ő miért vadászik rá? Olyan, mint a kutya: ha valami izgatja az orrát, akkor kiszagolja a jel eredetét. Pedig máskülönb csak a jelen érdekli. Az élet gyakran annyira a hatalmába tudja keríteni, annyira belefeszül a testébe, hogy egyszerűen leigazza, s hisztérikus pezsgésre készíti sejtjeit, túlzott energiákat áramoltat keresztül rajtuk, és idővel fekete és búzló lucsok-gócokat éget majd a szerveibe. Akkor a nevetős, életvidám, hiú kis Bettike belehal a pezsgésbe. Eleméztik a daganatokat. Ráadásul cigizik is.

Na persze én sem vagyok különb. Számomra legtöbbször komor ájul az élet. Titkon remegve várom a halált, de csak, mert azt remélem, hogy az valami más, mint a hétköznapi. S ha más, akkor tán a boldogság. Betti is annyira más, mint előtte volt asszonyom, hogy róla is hiszem, talán a boldogság lesz. Nekem minden szerelmi aktus minden nővel haláltusa. Olyankor, ha kell, ostorral hajtom ki magamból az összes energiát, mint lovakat a lángoló istállóból. Én nem hagyom, hogy az energia a zsigereimben égjen el. Nem akarok fekete gyöngyöket szöveteimbe. Minden új nő térkép valami tükrön túli labirintustájról, amin megszállottan kutathatok, s kereshetem az utat, melyen önmagamhoz eltalálok. A régi kedvest tudtam már kívülről, de magamat nem találtam benne. Betti még sok titkot rejt; kevés ösvényét jártam csak be eddig.

Fiatalon egyszerűbbnek éreztem az életet. Talán, mert minden sikerült. Tizenöt évesen, mikor az első barátnómért mentem a robogómmal, hogy kimenjünk a strandra, és az útról letérve dugtunk egy gyorsan néhány bokor takarásában, az annyira magától értetődő volt. Nagy szenvedélyek nélküli, de őszinte, meleg, egyszerű és ismerős intimitás volt köztünk, mint a testvérek között. Nem éreztem, hogy tétje lenne a dolognak. Játék volt. Gyerekek felkészülése az életre. A barátságaimban is csak az volt a fontos, hogy együtt legyünk, de nem beszéltünk soha semmi fontos dologról. Halálról, válásról, vagy szegénységről. Felőttként férfiként vannak témák, amik levakarhatatlanul rám tapadnak, és nem tudok tőlük szabadulni, csak akkor, ha beteljesítem jóslataikat. Felelősség, együttélés, házasság, gyarapodás, gyerekek. És mindennek a szakadatlan analízisát.

Csak ez a kutya ne volna. Vagy volna kedves és szófogadó. Csak tudnám szeretni. Csak tudna szeretni a mogorva pofájával. De gyűlöl. Féltékeny rám, és szórakozik velem. Bárcsak szuka lenne. De ordas kan, és persze falkavezérnek képzelem magát, Bettit pedig háreme tagjaként kezeli. Én ebben a szereposztásban

a betolakodó nőstény-tolvaj lehetek csak. Bárcsak én lennék a kutya. Akkor nem szötte volna így tele idegekkel a koponyámat az a rosszindulatú pók, aki az univerzumot is teremtette.

Az eb orrával úgy tapad a földre, mintha szívna valami, s húgynyomtól húgynyomig rohan. Úticélunk a tópart. A parkból kiérve felhangosodik a csend, és a vékony jéggé dermedt hátú vízről visszapattanó díszkivilágítás fehéren vakít, mint a magnéziumfáklya. Betti meghagyta, hogy a tónál vegyem le a pórázt az ebről, és engedjem szabadon rohangálni. Azt hiszi, nem tudom, hogy azért forszírozza, hogy én hozzam el sétálni a kutyát, hogy így összebörönéljen velem, mert azt ő is pontosan látja, bár nyíltan nem vallja be, hogy feszültségforrás köztünk a kutya velem szembeni agresszív és elutasító magatartása. Az eb kirohan a mólóra. Lassan utána sétálok, de csak tisztos távolságból. Az ember is olyan tünékeny, törékeny és romlékony, mint a jég. Sőt, a szerelem is ilyen. A móló szélénél darabokra hasadozott jég alatt ott hullámoz a vadsága fosztott víz. A szálnalmas havas eső nem hull már, abba hagyta futkosását a szél is. Az éjszaka csillagtalan, és mozdulatlan, mintha rajzolja volna a táj. Csobbanást hallok, aztán ugatást. Odanézek, és látom, hogy a kutya beleesett, vagy beleugrott a vízbe. Az ijedség belerúg a mellemben, amitől nagyot zökken a szívem. Oda futok, lehasalok és lenyúlok, hogy a tarkóján lévő bőrnél fogva kihúzzam a jeges tóból az ebet. Alig érem el, de amikor megragadom, a kutya morogni kezd, és kitépi magát. Rákiáltok, hogy nyugodjon már le, és hogy segíteni akarok neki. Szidom is, elmondom minden idiótának. Amikor újra a feje közelébe nyúlok, belekap a kezembe, és fogai át is szúrják a bőrömet, a fájdalom pedig élesen hasít végig az idegpályáimon. Visszagondolva elképzelhetőnek tartom, hogy nem akart komolyan megharapni, csak úszás közben, és nagy ijedségében túlméretezte a mozdulatot.

A mellemben kapom a kezem, és dühösen lesziszegem a kutyának, hogy ezért megfizet: hagyni fogom megdöglenni a jeges tóban. A hangomban lévő indulattól ő is rákezd, és vicsorogva, hörögve ugat. Eszembe jut, hogy ha itt hagyom, és valahogy mégis kiúszik, vagy valaki kimentti, akkor azt Betti sosem bocsátja meg nekem. Hirtelen elhatározom, hogy egyszer és mindenkorra leszámolok a döggel, és belefojtom a vízbe. A véletlen teremtette körülmények annyira ideálisak, hogy nem tudok ellenállni a csábításnak. A harapás miatti bosszúvágyam, és az elmúlt hónapok alatt felgyülemlt sértettségem elveszik a józan eszemet, és nem támad kedvem logikusan gondolkodni. De kell valami segédeszköz, amivel a víz alatt tarthatom a kutyát, amíg megfullad. Körbenézek, és a móló végénél lévő jelzőoszlop oldalának támasztva megpillantok egy körülbelül három méter hosszú csáklát. Gondolom, azzal szokták a hajókat segíteni a kikötésnél, meg a vízbe esett embereket kihúzni. Elveszem a helyéről, és a végén lévő kampót beleakasztom a még mindig ugató kutya nyakörvébe, és a csáklával lenyomom az ebet a víz alá. Először nem megy túl könnyen, elég nagy ellenállás fejt ki az állat, de végül elnyugszik, és utána már könnyű tartani. Végignézek a parton: sehol senki. Ha jönne valaki, úgy tennék, mintha kihúzni akarnám az ebet a vízből, nem pedig befullasztani. Öt percet várok, aztán felhúrom a tetemet. A kutya minden kétséget kizáróan döglött. Nem tudom, hogy elmerül-e magától a teste, és ha el is merül, nem veti-e fel később a víz, ezért a csáklával betolom a jég alá, olyan messzire a móló szélétől, amennyire csak a rúd beér. Egy kis pánikbomba azért felrobban bennem, és fényes foltok kezdenek el táncolni a szemem előtt, amikor a kampó nem akar megszabadulni a nyakörvtől. Percekig szenvedek vele, és már majdnem a csáklát is a vízben hagyom, mikor végre lekad. Külön jól jön, hogy az időjárásjelentésben a következő napokra komoly fagyokat jósoltak, így remélhető, hogy a tetem hetekig nem kerül elő. Elégedettség önt el, amiért ilyen hideg fejjel tudok gondolkodni. A pulzusom elég szapora, de lelkiismeretfurdalásom nincs. Motoszkál az agyamban valami apró félsz, hogy valamiről elfeledkeztem, ami lebuktat majd, de egyszerűen tudom, hogy sosem fog kiderülni, hogy megöltém a kutyát.

Hazafelé megalkotom magamban azt a tökéletes retorikájú szöveget, amit Bettinek fogok majd előadni arról, hogyan rohant el a kutya a sötétben, miután levettem róla a pórázt, és hogyan kerestem és hívogattam, míg végül arra jutottam, legjobb hazajönni, hogy közösen kutathassunk tovább, hisz több szem többet lát. Megnyugtatom majd, és kérem, ne aggódjon, biztos előkerül majd az eb, és közben gyönyörködöm majd a felindultságtól és izgalomtól hevesen hullámozó melleiben.

Ezek után Betti figyelme majd teljesen az enyém lesz. Persze csak a gyászhetek után. Azt az időszakot kibőjtölöm, közben meg nagyon megértő és segítőkész leszek. És szeretni fogom új asszonyomat. Elengedem magam és beleomlok az ölébe. Hagyom, hogy magához olvasszon. Finoman és lassan megtanítom rá, hogyan kell megszabadítania a testét szeretkezés közben a benne barangoló gondolatok kóboráramától. Az érzelmek csak kenőanyagok a testben, a lélek pedig nem akkor van jó helyen, ha összesűrűsödve centikkel a fizikai testünk fölött gomolyog, hanem ha lecsapódik szerveinkre, és levakarhatatlanul odakozmál.

Az meg, hogy ezért cserébe a lelkiismeretemet egy megölt kutya terheli, nem nagy ár. Nem érdekel, mert nem akarom, hogy érdekeljen; mint ahogy egy csomó más dolog sem érdekel, tisztán csak a túlélésem érdekében. Különben is, ha nem oltja be magát az ember valami gyenge bűnnel, hogy az erkölcsi immunrendszerét megtornáztassa, és megtanítsa az ellenállásra, akkor nem alakul ki a védettsége, és bármikor könnyen belehalhat a teljes pompájú bűn valamelyik igazi támadásába.

(2006. aug. 31.)

Nagy Gábor:
HFPO3.S.
Andrea Al Quirinale

